

انتخابات ریاست جمهوری؛ پروسه‌ای که هم‌چنان با چالش روبه‌رو است

صفحه ۲

مسئول کمیسیون نظامی طالبان برای ولایت بادغیس در یک حمله هوایی کشته شد

وزارت دفاع کشور اعلام کرده است که مسئول کمیسیون نظامی گروه طالبان برای ولایت بادغیس در یک حمله هوایی کشته شده است. این وزارت در اعلامیه‌ای گفته است که این حمله هوایی شب جمعه، ۱۸ دلو بر قرارگاه ملا «ستار جرمی»، مسئول کمیسیون نظامی طالبان برای بادغیس انجام شده است.

براساس اعلامیه، در این حمله که در مربوطات روستای «فروتو» ولسوالی بالامرغاب بادغیس انجام شده، افزون بر خود ملا «ستار جرمی»، هفت تن از افراد او نیز کشته و چهار تن دیگر از افرادش زخمی شده‌اند. گروه طالبان تا کنون در این باره چیزی نگفته است.

کاخ سفید: کشت خشخاش در افغانستان کاهش، اما تولید تریاک افزایش یافته است

به‌نقل از اطلاعات روز، کاخ سفید اعلام کرده است که در جریان سال ۲۰۱۹ میلادی میزان کشت خشخاش در افغانستان در مقایسه با سال ۲۰۱۸ میلادی کاهش، اما تولید تریاک خالص افزایش یافته است. کاخ سفید (جمعه، ۱۸ دلو) با نشر نتایج سالانه برآورد آمریکا از میزان کشت کوکنار و تولید تریاک در افغانستان، گفته است که کشت خشخاش در سال ۲۰۱۹ میلادی در مقایسه با سال ۲۰۱۸ میلادی ۲۸ درصد کاهش یافته است.

براساس این نتایج، در سال ۲۰۱۹ میلادی ۱۶۰ هزار هکتار زمین در افغانستان خشخاش کشت شده است، در حالی که در سال ۲۰۱۸ میلادی ۲۲۱ هزار هکتار زمین خشخاش کشت شده بود. هم‌چنان میزان تولید تریاک خالص در افغانستان در سال ۲۰۱۹ میلادی در مقایسه با سال ۲۰۱۸ میلادی، ۲۱ درصد افزایش یافته است. یافته‌های دفتر ملی کنترل مواد مخدر کاخ سفید نشان می‌دهد که در سال ۲۰۱۹ میلادی شش هزار و ۷۰۰ متریک تن تریاک در افغانستان تولید شده است، در حالی که در سال ۲۰۱۸ میلادی این رقم به پنج هزار و ۵۵۰ متریک تن می‌رسید.

براساس این یافته‌ها، قیمت پایین تریاک در زمان کاشت باعث کاهش کشت و برداشت شده و افزایش تولید خالص نیز نتیجه مستقیم شرایط آب و هوایی و برداشت مطلوب بوده است. هم‌چنان گفته شده است که ادامه‌ی کشت گسترده کوکنار و تولید تریاک در افغانستان، توانایی دولت افغانستان در حفظ حاکمیت قانون و ارتقای حکومت‌داری خوب را پیچیده‌تر می‌کند. در کنار آن، کاخ سفید افزوده است که درآمد شورشیان از مواد مخدر، ناامنی را طولانی‌تر می‌کند و به فساد دامن می‌زند. کاخ سفید در ادامه گفته است که عواقب قاچاق هروین افغانستان توسط شهروندان این کشور و کشورهای دیگر در مسیر قاچاق مواد مخدر در سراسر جهان احساس می‌شود. به گفته‌ی کاخ سفید، دولت ایالات متحده‌ی آمریکا برای رفع این چالش جدی و تقویت مشارکت دیرینه‌ی خود با دولت افغانستان به کارش ادامه می‌دهد.

ویروس کرونا؛ شمار تلفات در چین به ۷۲۲ تن رسید

به نقل از رادیو فردا؛ گزارش‌ها حاکی است شمار قربانیان ویروس کرونا در چین به ۷۲۲ نفر رسیده و تعداد مبتلایان به این ویروس ۳۴ هزار و ۵۴۶ تن اعلام شده است. به‌رغم کاهش شمار مبتلایان در روز گذشته، موارد تایید شده ابتلا به ویروس کرونا در روز جمعه افزایش یافته است. به گزارش رویترز، کمیسیون بهداشت چین اعلام کرده است، در سراسر این کشور در روز جمعه سه هزار و ۳۳۹ مورد تازه ابتلا به ویروس کرونا تایید شد.

طبق این گزارش ۸۶ نفر روز جمعه بر اثر ابتلا به این ویروس جان خود را از دست دادند. ۸۱ نفر از این تعداد در استان هوئی جان باخته‌اند. در شهر ووهان مرکز استان هوئی و محل اولیه ظهور این ویروس نیز ۷۶ نفر جان خود را از دست دادند. این در حالی است روز پنجشنبه ۷۳ نفر جان خود را بر اثر ابتلا به این ویروس از دست داده بودند. گزارش رسانه‌ها حاکی است در تمامی کشورهای شرق آسیا مواردی از ابتلا به ویروس کرونا تایید شده است.

سی‌ان‌ان می‌گوید، کره شمالی تنها کشوری در این منطقه است که هنوز موردی از ابتلا به این ویروس در آن منتشر نشده است. در تایوان تاکنون ۱۷ مورد ابتلا به ویروس کرونا تایید شده است. در همین حال، هزاران سرنشینان و خدمه کشتی تفریحی دیاموند پرنسس قرنطینه شده‌اند. این کشتی تفریحی با دو هزار و ۶۰۰ مسافر و در حدود ۱۰۰۰ خدمه در نزدیکی یوکوهامای ژاپن لنگر انداخته است. با‌مرداد روز شنبه اعلام شد که ۶۴ تن از سرنشینان این کشتی به ویروس کرونا مبتلا شده‌اند.

۱۵ اداره‌ی دولتی برای جلوگیری از شیوع ویروس کرونا در کشور نشست مشترک برگزار کردند

همزمان با نگرانی‌ها از شیوع ویروس کرونا در کشور، «کمیته‌ی بین‌السنکوری» به‌منظور جلوگیری از انتقال و کنترل این ویروس نخستین نشست خود را برگزار کرد. در خبرنامه‌ای که از سوی وزارت صحت عامه‌ی کشور به‌نشر رسیده، آمده که این نشست دیروز (شنبه، ۱۹ دلو) با اشتراک نمایندگان وزارت‌های صحت عامه، دفاع ملی، امور داخله، امور خارجه، مالیه، معارف، زراعت، آبیاری و مالداري، اطلاعات و فرهنگ و صنعت و تجارت برگزار شده است.

هم‌چنان در این نشست نمایندگان وزارت‌های احیا و انکشاف دهات، حج و اوقاف، تحصیلات عالی و ترانسپورت، ریاست عمومی امنیت ملی، سره‌میاشت و اداره هوانوردی ملکی نیز حضور داشته‌اند. وزارت صحت عامه گفته است، که در این نشست روی چگونگی جلوگیری از انتشار و کنترل ویروس کرونا در افغانستان، بلند بردن سطح آگاهی عامه در پیوند به علایم ویروس و چگونگی شیوه‌های پیش‌گیری در برابر آن بحث شده است. همین‌گونه روی چگونگی انتقال دانشجویان و خانواده‌های افغان از شهر «ووهان» چین به افغانستان و تحت قرنطین قراردادن آنان و راه‌اندازی برنامه‌های آموزشی برای داکتران نیز صحبت شده است. به نقل از اطلاعات روز، توحید شکوهمند، معاون سخنگوی وزارت صحت عامه به این روزنامه گفته که این کمیته چندی پیش به هدف همکاری و هماهنگی در رابطه به جلوگیری از انتقال و کنترل ویروس کرونا ایجاد شده

پروسه‌ی صلح؛ ابهام و اختلاف دیدگاه

صفحه ۳

شالوده‌ی دولت در جامعه از دیدگاه ابن خلدون

صفحه ۴

اشتیاق و صف‌ناپذیر رییس‌جمهور در اداره‌سازی؛ دست‌آورد چیست؟

صفحه ۵

اشتیاق وصفناپذیر رییس جمهور در اداره سازی؛ دست آورد چیست؟

هفته‌ی گذشته، محمد اشرف غنی طی فرمانی با ادغام هشت تصدی دولتی، اداره‌ی جدیدی را در ساختار دولت ایجاد کرد. بر اساس فرمان چهارماده‌ای رییس جمهور، تصدی ساختمانی هلمند، تصدی ساختمانی بنایی، تصدی ساختمانی افغانی، تصدی فابریکات سمنت غوری، تصدی خانه‌سازی، تصدی فابریکات سمنت جبل‌السراج، تصدی ارزاق و تصدی زراعی وادی ننگرهار مدغم شده و شرکت جدیدی بنام شرکت انکشاف ملی ایجاد شده است. در این فرمان آمده، که این تصدی‌ها به منظور انسجام و تطبیق بهتر برنامه‌ها و پروژه‌های انکشاف ملی، ارتقای ظرفیت تطبیقی سکنتورهای انکشافی، تسریع روند رشد اقتصادی کشور، جلوگیری از تورم تشکیلاتی و تداخل وظیفوی با همدیگر مدغم شده است.

طبق معمول، در این فرمان به وزارت مالیه هدایت داده شده تا در هماهنگی با ادارات ذی‌ربط، طی مراحل قانونی و حقوقی شرکت انکشاف ملی را طی یک‌ماه تکمیل و به ریاست جمهوری ارائه کند. هم‌چنان در این فرمان آمده است، که برای جلوگیری از سکتگی در امور شرکت ملی، الی انتقال سرمایه‌ی ابتدایی، تمامی مصارف آن از بودجی اداره‌ی امور ریاست جمهوری تمویل گردد. این در حالی است که در پنج‌سال گذشته، محمد اشرف غنی، رییس جمهور کشور اشتیاق وصفناپذیر و عجیبی در امر اداره‌سازی داشته است. او حکومت‌داری خوب را یکی از بزرگ‌ترین دست‌آوردهای حکومت‌اش می‌خواند و اداره‌سازی را فرایند مورد نیاز در امر به‌وجود آوردن حکومت‌داری خوب می‌داند. در رساله‌ی «نگاهی به دست‌آوردهای سه‌ساله‌ی حکومت وحدت ملی» که از سوی ریاست دفتر ارگ ریاست جمهوری نشر شده است، به‌صورت مفصل به حکومت‌داری خوب پرداخته شده و اقدامات رییس جمهور را در این زمینه موفق و نتیجه‌بخش خوانده است.

در این میان اما آن‌چه مبهم مانده، این است، که تعریف واضح از حکومت‌داری خوب و اداره‌سازی در دستگاه حکومت وحدت ملی وجود ندارد. رییس این حکومت در پنج‌سال گذشته، نهادهای مختلفی را در بدنه‌ی دولت تأسیس کرده است. به‌عنوان نمونه سه‌سال پیش آقای غنی، امرالله صالح را به‌عنوان وزیر دولت برای سکتور امنیتی منسوب کرد. آقای صالح کار در وزارت موردنظر را آغاز کرد اما به‌دلیل این‌که تعریف واضح از وظیفه و صلاحیت او وجود نداشت، پس از چندی استعفا داد. با استعفای امرالله صالح، نام و نشان وزارت جدید به‌فراموشی سپرده شد. هرگاه کارنامه‌ی حکومت وحدت ملی را به‌بررسی بگیریم، نمونه‌ای از این دست کم نیست. محمد اشرف غنی در جریان پنج‌سال گذشته، ده‌ها اداره را در ساختار دولت ایجاد و یا مستقل کرده است. در حوزه‌ی نظامی و غیرنظامی افرادی را برای مدتی در رأس ادارات جدیدالتأسیس گماشته و با صدور فرمان‌های جداگانه ساختار تصدی‌های دولتی را تغییر داده است. در کابینه‌ی فعلی حداقل سه‌وزارت که با فرمان‌های او ایجاد شده، دیده می‌شود. در این میان اما آن‌چه نامعلوم است، صلاحیت‌ها و امتیازات قانونی این وزارت‌خانه‌ها و ادارات است، که هرگز مشخص نشده است.

از اقدامات محمد اشرف غنی می‌توان نتیجه گرفت، که او با ایجاد ادارات جدید در بدنه‌ی دولت، نه تنها اولویت‌ها و نیازها را در نظر نگرفته، بلکه با رفتار سراسیمه و بدون دلیل منطقی، صلاحیت‌های قانونی ادارات ملی را از بین برده و با ایجاد نهادهای موازی با آن ادارات، به تداخل وظیفوی در امر حکومت‌داری دامن زده است. حال آن‌که رییس جمهور و مسوولان نهادهای ملی مسوولیت دارند تا از صلاحیت‌ها و امتیازات حقوقی ادارات دفاع کنند، تداخل وظیفوی را از میان ببرند، مبتنی بر نیاز دست به ایجاد اداره‌ی جدید بزنند و با نهادینه کردن حکومت‌داری خوب، نهادهای ملی را مستحکم و جواب‌گو بسازند.

انتخابات ریاست جمهوری؛ پروسه‌ای که هم‌چنان با چالش روبه‌رو است

اسحق علی احساس

هنوز کار روی پروسه‌ی «بازشماری ویژه‌ی آرا» آغاز نشده است. دبیرخانه‌ی کمیسیون مستقل شکایات انتخاباتی در صحبت با رسانه‌ها اعلام کرده، که فیصله‌ها را دیروز شنبه (۱۹ دلو) به کمیسیون مستقل انتخابات فرستاده شده است. بر اساس معلومات مسوولان، مشخص‌کردن محلاتی‌که به‌عنوان نمونه مورد تفتیش ویژه قرار می‌گیرند، از صلاحیت‌های کمیسیون شکایات انتخاباتی است و این نهاد فیصله‌هایش را محلات مشخص‌شده برای بازشماری، به کمیسیون مستقل انتخابات فرستاده است.

بر اساس معلومات مسوولان، مشخص‌کردن محلاتی‌که به‌عنوان نمونه مورد تفتیش ویژه قرار می‌گیرند، از صلاحیت‌های کمیسیون شکایات انتخاباتی است و این نهاد فیصله‌هایش را با محلات مشخص‌شده برای بازشماری، به کمیسیون مستقل انتخابات فرستاده است. با این اوصاف آن‌چه مشخص است، این است که کارشویه تفتیش ویژه‌ی آرا پیچیده است. هنوز معلوم نیست، در صورتی‌که در جریان کار، پروسه با چالش‌های پیش‌بینی‌ناشده مواجه شود، روند «تفتیش ویژه» به کدام سو می‌رود. درست است، که تصمیم‌ها گرفته شده و فیصله‌ی کمیسیون شکایات انتخاباتی صادر شده است، اما زود است نتیجه‌گیری شود که روند تفتیش ویژه‌ی آرا به‌نفع کدام دسته‌ی انتخاباتی است. این در حالی است، که اعضای رهبری کمیسیون شکایات انتخاباتی، در جریان اعلام فیصله‌ی شان تأکید کردند، که این کمیسیون قبل از زمان تعیین‌شده مطابق قانون، طرز‌العمل‌ها و لوايح انتخاباتی، موفق شد مأموریت محوله‌ی خود را با امانت‌داری و حفظ استقلالیت به‌پایان برساند. معنی این حرف این است، که پس از این، توپ در میدان کمیسیون مستقل انتخابات است و این کمیسیون مسوولیت دارد تا فیصله‌های کمیسیون شکایات انتخاباتی را تطبیق کند. در همین رابطه مسوولان کمیسیون شکایات در جریان اعلام فیصله‌ی شان گفتند؛ زمان تفتیش و بازشماری، مربوط زمان رسیدگی به قضایای انتخاباتی نیست، زیرا کمیسیون مستقل شکایات انتخاباتی به‌عنوان محکمه‌ی انتخاباتی فیصله‌ی خویش را صادر کرده و مهم نیست که تطبیق آن چه‌زمانی را در بر می‌گیرد. این فیصله‌ها زمانی صادر شده است، که نزدیک به پنجاه‌روز از زمان اعلام نتیجه‌ی ابتدایی انتخابات می‌گذرد. آن‌چه در فیصله‌ی کمیسیون شکایات انتخاباتی مشخص است، سرنوشت ۴ محل رأی‌دهی است، که آرای آن باطل شمرده شده است. تمامی محلات و آرای جنجالی دیگر سرنوشت مشخص ندارند، ممکن است، در جریان تفتیش ویژه، برخی از این محلات باطل و برخی دیگر اعتبار کسب کنند. هرچند هنوز برای قضاوت کردن زود است، اما از ظاهر قضیه چنین استنباط می‌شود، که روند تفتیش ویژه

برای کمیسیون مستقل انتخابات و کمیسیون شکایات انتخاباتی به همراه خواهد بود. با این وصف، سخنان مسوولان کمیسیون شکایات که گفته‌اند، آنان مأموریت‌شان را با امانت‌داری کامل و با حفظ استقلالیت به‌پایان رسانده، قبل از وقت و شاید به‌منظور رفع مسوولیت در آینده باشد. هرچند تعدادی از دسته‌های انتخاباتی از فیصله‌های کمیسیون شکایات انتخاباتی راضی به‌نظر می‌رسند، اما این دلیل خوبی برای کار دقیق و مسوولانه‌ی کمیسیون شکایات انتخاباتی بوده نمی‌تواند. تازه سناریوی جدیدی آغاز شده است و پایان آن نامعلوم و غیرقابل پیش‌بینی است. در شام‌گاه ششم میزبان (تاریخ برگزاری انتخابات)، مسوولان کمیسیون مستقل انتخابات نیز چنین حس و حالی داشتند. آنان اعلام کردند، که انتخابات ریاست جمهوری ۱۳۹۸، یکی از بهترین انتخابات‌های تاریخ کشور است و این پروسه به‌شکل دقیق و قابل قبول مدیریت و برگزار شده است. شاید در آن زمان، کمیشنران کمیسیون مستقل انتخابات تصور می‌کردند، که برگزاری موفقانه‌ی روند رأی‌دهی به‌معنی موفقیت کل پروسه است و ادامه‌ی کار آن‌چنان دشوار نیست. تجربه اما نشان داد، که پروسه‌ی انتخابات ریاست جمهوری ششم میزبان، چون پروسه‌های انتخاباتی دیگر با مشکلات فنی و مدیریتی روبه‌رو بوده و امکان قابل قبول بودن آن برای مردم و شرکای انتخاباتی محدود است. اکنون به‌نظر می‌رسد، مسوولان کمیسیون شکایات انتخاباتی دچار چنان توهمی شده‌اند. شاید آنان فکر می‌کنند، که صدور فیصله در مورد آرای جنجالی و استقبال دودسته‌ی پیش‌تاز از این فیصله، به‌مفهوم موفقیت روند رسیدگی به شکایات و اعتراضات انتخاباتی است و ادامه‌ی راه هموار و کم‌خطر است. واقعیت اما این است، که هنوز راه بسیاری در پیش است. اگر اصل بر این باشد، که حکومت آینده از منظر همین انتخابات شکل بگیرد، در این صورت جریان تطبیق فیصله‌ها بر آرای جنجالی مهم و سرنوشت‌ساز است. هرگاه در ادامه‌ی راه روند تطبیق فیصله‌ها به‌درستی مدیریت نشود و یا یکی از دسته‌های انتخاباتی پا پس بکشد و با جریان تفتیش ویژه‌ی آرا مخالفت کند، به‌خودی خود کل پروسه‌ی انتخابات سبوتاژ می‌شود.

کمیسیون شکایات انتخاباتی چهارشنبه‌ی هفته‌ی گذشته (۱۶ دلو)، فیصله‌ی خود در مورد شکایات و اعتراضات در پیوند به نتیجه‌ی ابتدایی انتخابات ریاست جمهوری ششم میزبان را اعلام کرد. بر اساس این فیصله، از مجموع ۳۰۰ هزار رأی جنجالی، ۲۳۹ هزار آن به تفتیش ویژه می‌رود. این کمیسیون تصمیم گرفته است، که برای جلوگیری از تلف شدن وقت، ده درصد از میان ۱۰۲ هزار رأی خارج از زمان رأی‌دهی و پانزده درصد از میان ۱۳۷ هزار رأی جنجالی دیگر که دسته‌ی انتخاباتی ثبات و هم‌گرایی نسبت به آن معترض است را به‌عنوان نمونه‌ی گزینش و به‌شکل ویژه تفتیش کند؛ پس از آن نتیجه‌ی به‌دست آمده از این تفتیش بالای تمامی آرای جنجالی (۲۳۹ هزار رأی) تطبیق خواهد شد. در فیصله‌ی کمیسیون شکایات در این مورد آمده است؛ هرگاه ۶۵ درصد آرای این نمونه‌ی آماری، معیارهای لازم را داشته باشد، همه‌ی آرا معتبر دانسته می‌شود، در غیر آن صورت تمامی آرا به‌صورت مجدد بازشماری خواهد شد. کمیسیون شکایات انتخاباتی فیصله کرده است؛ از میان محلاتی‌که شامل رده‌بندی آرای بدون بیومتریک هستند، ۲۹۸ محل آن به بازشماری مجدد نیاز دارد. در فیصله‌ی این کمیسیون آمده؛ در صورتی‌که این آرا دارای تصدیق بیومتریک، رمز مخصوص بیومتریک و معیارهای لازم دیگر باشد، معتبر شناخته خواهد شد. بر اساس اطلاعات دسته‌های انتخاباتی، این بخشی از آرا شامل ۲۷۶۴۱ رأی می‌شود. هم‌چنان در فیصله‌ی کمیسیون شکایات در مورد تفاوت آرا آمده است؛ برخی محلاتی‌که تفاوت آرا در آن بین یک تا پنج رأی باشد، نیاز به بازشماری ندارند، اما محلاتی‌که در آن تفاوت آرا میان اوراق نتایج کاغذی و معلومات بیومتریکی از شش رأی بیشتر باشد، در صورتی‌که بازشمار نشده‌باشد، باید بازشماری شود. این رده‌بندی ۱۴۴۶۲ رأی را شامل می‌شود. قابل یادآوری است، که بر اساس فیصله‌ی کمیسیون شکایات انتخاباتی، ۴ محل رأی‌دهی باطل شده است. هنوز کار روی پروسه‌ی «بازشماری ویژه‌ی آرا» آغاز نشده است. دبیرخانه‌ی کمیسیون مستقل شکایات انتخاباتی در صحبت با رسانه‌ها اعلام کرده، که فیصله‌ها را دیروز شنبه (۱۹ دلو) به کمیسیون مستقل انتخابات فرستاده شده است.

پروسهی صلح؛ ابهام و اختلاف دیدگاه

امیرپناهیان

عبدالله عبدالله، رییس اجراییه کشور روز جمعهی هفتهی گذشته (۱۸ دلو) در یک نشست خبری در کابل تاکید کرد، که حکومت و مردم افغانستان انتظار دارد تا روند صلح هرچه زودتر به نتیجه برسد. رییس اجراییه تصریح کرد، که مردم و شهروندان افغانستان از جنگ و ویرانی در کشور خسته شده اند و خواستار صلح واقعی در کشور می باشند.

عبدالله عبدالله، رییس اجراییه کشور روز جمعهی هفتهی گذشته (۱۸ دلو) در یک نشست خبری در کابل تاکید کرد، که حکومت و مردم افغانستان انتظار دارد تا روند صلح هرچه زودتر به نتیجه برسد. رییس اجراییه تصریح کرد، که مردم و شهروندان افغانستان از جنگ و ویرانی در کشور خسته شده اند و خواستار صلح واقعی در کشور می باشند. به گفتهی این مقام بلندپایه، جنگ های ویرانگر گذشته افغانستان را در پرتگاه سقوط کشانده و اگر این جنگ نابرابر متوقف نگردد، زیرساخت های کشور نابود و ارزش های کلان ملی از بین می رود.

با این وجود اما به نظر می رسد، که قطار صلح افغانستان همچنان بدون هدف در حرکت است. در مجموع دو دیدگاه متضاد موجود در کابل باعث گردیده است که روند صلح در داخل کشور به نتیجه نرسد.

۱- رییس جمهور غنی و حامیان اش در ارگ ریاست جمهوری، طرفدار صلح دوامدار با استراتژی تعریف شده از سوی حکومت افغانستان بوده که از جانب حکومت رهبری مدیریت شود. این دیدگاه در داخل کشور هراز گاهی مورد استقبال قرار گرفته و از آن به عنوان خواست عمومی در فرایند صلح یاد می گردد. ارگ ریاست جمهوری برای تبیین و تشریح این دیدگاه مصارف کلان را هزینه نموده است.

گفت وگوهای صلح به رهبری ایالات متحدهی آمریکا با گروه طالبان پس از ماه ها تلاش هنوز بی نتیجه باقی مانده است. زلمی خلیل زاد، نمایندهی ویژهی وزارت خارجهی آمریکا در امور صلح افغانستان، پس از سلسله نشست های غیررسمی با نمایندگان گروه طالبان در دوحهی قطر، چندی قبل دوباره به کابل برگشت. براساس منابع مطبوعاتی، زلمی خلیل زاد با شماری از چهره های برجستهی سیاسی به شمول مقامات دولتی دیدار و گفت وگو کرده است. در دیداری که آقای خلیل زاد با محمد اشرف غنی، رییس جمهور کشور داشته است، آقای خلیل زاد از عدم پیشرفت قابل ملاحظه در روند گفت وگوهای صلح یاد نموده و به رییس جمهور غنی گزارش داده است.

در بیانیهی ارگ ریاست جمهوری آمده است، که رییس جمهور غنی با زلمی خلیل زاد و شماری از مقامات آمریکا در ارگ ریاست جمهوری دیدار و گفت وگو نموده است. در این دیدار که پیش از چاشت روز شنبه (۱۲ دلو) در ارگ ریاست جمهوری انجام شده است، خلیل زاد گفته است، که در گفت وگوها با طالبان کدام پیشرفت قابل ملاحظه ای صورت نگرفته و امیدواریم در این زمینه به یک نتیجه برسیم.

گروه فرمان روا از خداوندان عصیبت، ریاست و رهبری اجتماع را همواره بهدوش دارد. این ها برای بقای سلطنت خویش در تقویت و تقدس جلوه دادن عصیبت نقش خیلی اساسی و کلیدی دارند. با ترویج روحیهی جمعی به نام عصیبت حلقهی مشخص ترسیم می شود، که افراد در داخل این فضای خودی و دیگران بیرون از این دایره، بیگانه و حتا خصم منافع قبیله محسوب می گردد.

هدفی که عصیبت به آن تمایل خاص دارد، به دست آوردن و تحفظ فرمانروایی و کشورداری است. گرچه امکان این است، که پادشاهی از قبیله-ای به قبیله-ی دیگر با هزینه های خون انتقال یابد؛ ولی تا هنگامی که عصیبت باقی باشد و برای تقویت آن هزینه گردد، سلطنت از کف آنان بیرون نمی رود. چشم انداز چنین جوامع محکوم به رقابت های قبیله-ای و درونی است، نه نگاه به پیشرفت و ترقی جامعه. در حاشیه های این رقابت فرصت اندک مهیا می-گردد تا رهبران و صاحبان عصیبت با روحیه-ی محق تبارز دادن خودشان، تحفه های را برای گوشه های از کشور در نظر گیرند.

«توافق نامهی امنیتی دو جانبه»

«در اواسط ماه سپتمبر سال ۲۰۱۳ میلادی، افغانستان و ایالات متحدهی آمریکا در مورد امضای توافق نامهی دو جانبهی امنیتی که لازم است، جهت حضور نیروهای آمریکایی در افغانستان بعد از سال ۲۰۱۴ میلادی به توافق برسند، (مذاکراتی را آغاز کردند). مذاکرات در مورد قرارداد امنیتی در ماه اکتبر ۲۰۱۲ میلادی آغاز گردید و مقامات آمریکایی تاکید داشتند تا این توافق نامه الی ختم سال ۲۰۱۳ میلادی تکمیل و امضا گردد. ادارهی آمریکا اظهار داشته است، که ناکامی در امضای این توافق نامه الی سال ۲۰۱۳ میلادی می تواند، انتخابات ریاست جمهوری افغانستان را به خطر مواجه نماید. در فصل خزان سال ۲۰۱۳ میلادی، مذاکرات در مورد مصونیت قضایی نیروهای آمریکایی به بن بست مواجه شد و رییس جمهور حامد کرزی خواهان تضمین امنیت این کشور از تهدیدات احتمالی پاکستان گردید. تأخیر در مذاکرات در مورد امضای پیمان امنیتی باعث گردید تا تحلیل گران خارجی احتمال تصمیم آمریکا مبنی بر خروج کامل نیروهای این کشور را مطرح نمایند، گزینهی که در عراق عملی گردیده است. اگر مذاکرات میان مقامات آمریکا و دولت افغانستان نتیجه نداشته و منجر به امضای پیمان دو جانبه میان افغانستان و آمریکا نگردد، احتمال دارد آمریکا تصمیم بگیرد تا همهی نیروهای نظامی اش را الی ختم سال ۲۰۱۴ میلادی از افغانستان بیرون نماید و گزینهی صفر را عملی کند.

به تاریخ ۱۱ و ۱۲ اکتبر سال ۲۰۱۳ میلادی جان کری، وزیر امور خارجهی ایالات متحدهی آمریکا با رییس جمهور افغانستان دیدار و در مورد توافق نامهی امنیتی دو جانبه بحث و گفت وگو کردند. در ختم مذاکرات کرزی و جان کری اظهار داشتند، که در مورد مسایل کلیدی از جمله قلمرو حمله های نظامی و تضمین امنیتی گفت وگو کردند. طوری که معلوم می شود، کرزی از آمریکا می خواهد تا افغانستان را از پاکستان محافظت کند و نظر به گزارش، ایالات متحدهی آمریکا توافق نموده است تا با نیروهای امنیتی افغانستان بعد از سال ۲۰۱۴ میلادی در راه اندازی حملات علیه القاعده هماهنگی و همکاری نماید.

مسئله ای که مقامات دو کشور در مورد آن به نتیجه نرسیدند عبارت است از مصونیت قضایی نیروهای آمریکایی بعد از سال ۲۰۱۴ میلادی در افغانستان. مقامات آمریکایی مسئلهی مصونیت قضایی نیروهای آمریکایی (در صورت باقی ماندن) را غیرقابل مذاکره ارزیابی می کنند. کرزی گفته است، که مسئلهی مصونیت قضایی نیروهای آمریکایی را با بزرگان اقوام در لویه جرگه و پارلمان افغانستان مطرح خواهد نمود. قرار است، در لویه جرگه ای اختصاصی حدود ۲۵۰۰ تن از سراسر افغانستان اشتراک نمایند. یک روز قبل از برگزاری لویه جرگه به تاریخ ۲۱ نوامبر ۲۰۱۳ وزیر امور خارجهی آمریکا، جان کری اعلام نموده بود، که طرفین در مورد پیمان امنیتی دو جانبه به توافق رسیده اند. لویه جرگه به تاریخ ۲۱ الی ۲۴ نوامبر ۲۰۱۳ دایر گردید و فیصله نمود تا کرزی این توافق نامه را به امضا برساند.

در آخرین روز جرگه و در ملاقات با مشاور امنیت ملی ایالات متحده، رییس جمهور کرزی اظهار داشت، که قبل از امضای پیمان شرایط دارد که باید پذیرفته شود. کرزی قبلاً گفته بود، که این پیمان را بعد از ۵ اپریل ۲۰۱۴، یعنی بعد از انتخابات ریاست جمهوری امضا خواهد نمود. اما کرزی پیوسته اظهار می نماید، که قبل از امضای توافق نامه، آمریکا باید از هجوم بر خانه های افغان ها خودداری نماید، زندانیان تحت بند در زندان جزیرهی گوانتانامو باید به افغانستان برگردانده شوند و ایالات متحده زمینهی مصالحه با طالبان را فراهم نماید. اعلامیه ای که به تاریخ ۲۴ نوامبر ۲۰۱۳ توسط کاخ سفید نشر شد، در مورد سفر مشاور امنیت ملی آمریکا روشنی انداخته گفته شده بود، که امضای توافق نامه بعد از انتخابات می تواند باعث شود تا آمریکا گزینهی صفر را روی دست گیرد. متعاقباً مقامات آمریکایی گزینه های مختلف را به کار بردند تا کرزی را تشویق به امضای این توافق نامه کنند. در عین حال سفیر آمریکا در افغانستان، آقای کنگهام گفته است: «تا زمانی که خواسته های کرزی بر آورده نشود، وی حاضر به امضای پیمان نیست». ادارهی آمریکا تصمیم گرفته است، تا امضای پیمان را تا زمان تعیین رییس جمهور آینده به تعویق بیندازد. گزارش رسانه ها حاکی است، که در صورت تعویق امضای پیمان، آمریکا گزینهی صفر را روی دست خواهد گرفت.»

منبع: افغانستان؛ حکومت پس از طالبان، امنیت و سیاست آمریکا، کینید کیتزمن، ترجمه ی محمدمامید نور، انتشارات سعید، صص ۳۹-۴۱

برگزاری لویه جرگه ی مشورتی صلح که در آن صدها میلیون افغانی هزینه گردید، هدف از راه اندازی آن، تبیین دیدگاه رییس جمهور غنی و حامیان او در ارگ ریاست جمهوری بود. از «دیدگاه» رییس جمهور غنی شماری از فعالین جامعهی مدنی، رسانه ها و احزاب سیاسی نیز حمایت و پشتیبانی می کنند. این دیدگاه به دنبال جلب توجه افکار عمومی به منظور ادامه ی حاکمیت رییس جمهور غنی در قدرت سیاسی می باشد. هرچند توجه و استدلال مقامات سیاسی حکومت این است، که رییس جمهور تلاش دارد تا ارزش ها و دستاوردهای کلان ملی در سطوح مختلف حفظ و مورد توجه واقع شود اما در عمل طالبان به دنبال ایجاد حکومتی هستند، که جنبه ی دینی آن برجسته بوده و ارزش های مدرن حکومتداری به حاشیه گذاشته شود. طالبان در طول ماه ها تلاش سیاسی شان به دنبال جلب حمایت رهبری ایالات متحدهی آمریکا برای حضور در قدرت سیاسی افغانستان و ایجاد حکومت مورد علاقه ی خودشان است. اما در کابل به شمول رییس جمهور غنی شماری دیگر از شهروندان کشور، خواستار نظام دموکراسی و حفظ ارزش های مدنی در افغانستان می باشند. این دیدگاه در ارگ ریاست جمهوری برخواسته از حس قدرت طلبی و ادامه سلطه ی سیاسی می باشد، اما در بیرون از ارگ ریاست جمهوری کابل، در ذهنیت عمومی شماری از شهروندان کشور، این دیدگاه برای حفظ ارزش های کلان ملی و دستاوردهای یک و نیم دهه نظام دموکراسی بوده، که در سایه ی آن شهروندان حق دسترسی به منابع ملی و تصمیم گیری های عمومی داشته باشد.

۲- دیدگاه دوم انعکاس یافته از مقامات کاخ سپیدار و شماری از سیاست مداران برجسته جهادی بوده، که طرفدار صلح زود هنگام با گروه طالبان می باشد. این طیف سیاسی که در رأس آن عبدالله عبدالله، رییس اجراییه قرار دارد، به دنبال حضور زود هنگام گروه طالبان در بدنه ی ساختار کشور و چینش صفوف سیاسی براساس خواست جمعی گروه طالبان می باشد. این باور از دو جهت بیشتر قابل فهم است.

الف- سیاست مدارانی که بیشتر با عبدالله عبدالله، رییس اجراییه در تماس می باشند، به دنبال کنار زدن رییس جمهور غنی از اریکه ی قدرت سیاسی و بیرون راندن او از ارگ است. این سیاست مداران به صورت عموم از رییس جمهور غنی شاکی بوده و به دلایل شخصی و تیمی منظر بیرون شدن او از ارگ ریاست جمهوری کابل است. آنان باور دارند، که با آمدن گروه طالبان در تعاملات سیاسی افغانستان، بازی به نفع اشرف غنی تمام نخواهد شد، زیرا که گروه طالبان در دیدارهای مختلف شان تاکید کردند، که رییس جمهور کنونی مورد پذیرش آنان نبوده و در صورت حضور در افغانستان به دنبال گزینه های مناسب دیگر می باشد.

ب- عبدالله عبدالله رقیب سرسخت رییس جمهور غنی به دنبال کسب امتیازات بیشتر و حضور در بدنه ی کلیت گفتمان سیاسی کشور بوده و تلاش دارد تا چهره ی نسبتن معتدل تر از رییس جمهور غنی برای رهبری ایالات متحدهی آمریکا از خود نشان دهد. رییس اجراییه به خوبی می داند که در صورت امضای توافق نامه ی صلح و آغاز گفت وگوهای بین الافغانی به منظور تعریف چارچوب حقوقی نظام سیاسی، گروه طالبان با رییس جمهور غنی به عنوان اصلی ترین بازیگر سیاسی افغانستان گفت وگو نخواهد کرد، عدم گفت وگویی طالبان با رییس جمهور غنی، به صورت قطع زمینه را برای حضور و پیشبرد گفت وگوهای برای ریاست اجراییه فراهم می کند.

این دو دیدگاه کاملن متضاد باعث ابهام های پیچده در گفت وگوهای صلح و آغاز مذاکرات بین الافغانی گردیده است. هرچند مداخلات بیرونی و عوامل نفوذ کننده در گروه طالبان را نیز نباید نادیده گرفت.

شالوده ی دولت در جامعه از دیدگاه...

می کند. هرگاه نهاد دولت در جامعه استقرار یابد و شالوده-ی آن مستحکم شود، دیگر از عصیبت بی نیاز می گردد. البته منظور از عصیبت در دیدگاه این خلدون در دولت سازی این است، که دولت به عنوان یک نهاد مدیریتی در جامعه متأثر از سازکارهای قبیله تهی می گردد. حاکمیت به مردم تعلق پیدا می کند، دودمان و خون نمی توانند از سکوی طهارت و مستحق بودن مدعی برای قدرت باشد. شرط های مدون شده راهکار عملی دولت را معین می نماید. در حوزه ی اجتماعی و فرهنگی هویت های فردی به جای هویت های جمعی شکل می گیرد.

این امور شاید با منت های نیز به همراه باشد، زیرا عصیبت حاکم است که باید تصمیم بگیرد در کجا و چگونه کار شود. این خلدون در تحلیل علمی خویش از اجتماع، با گذر از زیست خصلت باده نشینی به عمران و مدنیت می رسد. وی برای فهم خوب تر موضوع، باده نشینی را با زندگی شهری به عنوان نمونه در ابعاد مختلف مقایسه و تحلیل می کند. در عمران و مدنیت عصیبت و یا غیریت جمعی نسبت به اجتماع باده نشینی و قبیله-ای از تأثیرگذاری کم تر برخوردار است. در مدنیت پایه های دولت و حاکمیت را در میان مردم ترسیم می کند. دولت متمرکز به خواست های مردم است. مقبولیت و مشروعیت خود را از مردم اخذ

اندیشه، فرهنگ و اجتماع

شالوده‌ی دولت در جامعه از دیدگاه ابن خلدون

مهدی شیرزاد

متفکر تونسی قرن چهاردهم میلادی در دنیای اسلام (عبدالرحمن بن محمد بن خلدون) تئوری جالب و علمی در مورد جوامع و امور رایج در آن و چگونگی مکانیزم رهبری آن را ارائه نموده است. وی در شرایط خاص دوران قرن چهاردهم میلادی، زبان به تحلیل قضایایی مهم اجتماعی و جامعه‌شناختی باز نموده است. ابن خلدون در عصری از موضوعات مهم جامعه‌شناسانه در جوامع بشری صحبت می‌کند، که به صورت رسمی دانش جامعه‌شناسی در زمره‌ی علوم رایج تولد نشده است؛ اما مطالب مطروحه از جانب ابن خلدون دارای بنیادهای کاملن جامعه‌شناسی است. وی از تشکیل اجتماع در سایه‌ی عصیبت صحبت می‌کند. عمران مورد توجه اوست و در روشنی نیازهای نخستین بشر تحلیل‌های علمی و جامعه‌شناختی را عرضه می‌دارد.

انسان‌ها نظر به نیازها و ساختار روحی و زیست‌شناسی خویش بایست کنار هم و در اجتماع انسانی زندگی کنند. نیازهای انسانی در یک نگاه کلی به دو دسته مهم قابل تفکیک است: نیازهای نخستین و نیازهای غیرحیاتی. نیازهای نخستین انسان‌ها زمینه‌ی این را فراهم می‌سازد، که گروهی از انسان‌ها کنار هم جمع شوند و زندگی جمعی را تجربه نمایند. خوراک، پوشاک، سرپناه و جنس مخالف نیازهای نخستین انسان‌ها اند. برای رفع این نیازها افراد انسانی نیازمند به همکاری و تشکیل گروه‌اند. این گروه‌های ابتدایی را ابن خلدون اجتماع یا قدم اول عمران می‌نامند. با در نظر داشت این اصل وی مدعی است، که اجتماع برای نوع انسان اجتناب‌ناپذیر و ضروری است.

در اجتماع اصل تعاون و همکاری عنصر حیاتی و زنجیره‌ای برای بافت گروه انسانی است. تعاون لازم‌ی زندگی جمعی و ایجاد اجتماع است. هرگاه اجتماعی بر بنیاد همکاری اجباری و یا نظم خیالی برای بشر حاصل گردد، تهداب زندگی ملترم به جامعه‌شدن گذاشته خواهد شد. ابن خلدون معتقد است، نخستین مدل زندگی بشر حالت بدوی و بادی‌نشینی است. در کنار نیازها، نیروی دیگری که نقش اساسی در استحکام اجتماع انسانی بازی می‌کند، عصیبت است. وی بادی‌نشینی و زندگی بدوی را مشحون می‌داند از عصیبت قوی و قدرتمند که می‌تواند هویت جمعی را تعریف نماید و همبستگی نیرومند را میان افراد در اجتماع به وجود بیاورد. از طرف دیگر، بادی‌نشینی از نظر ابن خلدون اصل و گهواره‌ی اجتماع و تمدن است. بادی‌نشینی گام اول است در راه خلق عمران و تمدن. ایشان باور دارد، که تمدن‌ها در فرایند تاریخ از این مسیر عبور نموده است. بادی‌نشینی به عنوان اجتماع نخستین زندگی انسان‌ها دارای ویژگی‌ها و مولفه‌های است. در بادی‌نشینی مردم به ضروریات قناعت دارند؛ در حالی که در شهرنشینی افزون از حد ضرورت به امور تجملی و وسایل ناز و نعمت گرایش پیدا می‌کنند. عصیبت به میزان پیشرفت زندگی مردم از بادی‌نشینی به صوب تمدن، کم‌تر می‌گردد. جامعه‌ی انسانی نظر به این اصول درونی‌شان نیازمند داشتن حکومت است تا بتواند از هرج و مرج‌های ناشی از خودخواهی‌های انسان جلوگیری نماید. در اجتماع بادی‌نشینی، سلطان این نیروی قهری را رهبری می‌کند.

گروه فرمان‌روا از خداوندان عصیبت، ریاست و رهبری اجتماع را همواره به‌دوش دارد. این‌ها برای بقای سلطنت خویش در تقویت و تقدس جلوه‌دادن عصیبت نقش خیلی اساسی و کلیدی دارند. با ترویج روحیه‌ی جمعی به نام عصیبت حلقه‌ی مشخص ترسیم می‌شود، که افراد در داخل این فضای خودی و دیگران بیرون از این دایره، بیگانه و حتا خصم منافع قبیله محسوب می‌گردد.

رسیدن به ریاست و مدیریت جامعه نیازمند وسیله‌ی قدرت و غلبه است، غلبه تنها از راه عصیبت حاصل می‌شود. عصیبت از سرچشمه‌های دودمانی آبخشور دارد و شرف حقیقی و ریشه‌دار مخصوص صاحبان عصیبت است. تقویت عصیبت در لایه‌های متفاوت جامعه کار اساسی مدیران هستند، که آگاهانه به عنوان غیرت جمعی القا می‌گردد.

(ادامه در صفحه ۳)

مدیر مسوول: عبدالخالق آزاد
سردبیر: اسحق علی احساس
زیر نظر شورای نویسندگان
ایمیل: sadaaym@gmail.com
شماره تماس: ۰۷۴۷۵۳۸۵۸

تنها «گپ مردم» بازتاب دهنده‌ی موضع‌گیری رسمی نشریه است و مسوولیت نوشته‌های دیگر به عهده‌ی نویسندگان آن می‌باشد.
«صدای مردم افغانستان» از ارسال نوشته‌های خوب شما استقبال می‌کند.
اداره‌ی نشریه در ویرایش، نشر و یا عدم نشر نوشته‌ها دست باز دارد.

فیسبوک: هفته‌نامه صدای مردم افغانستان
آدرس: کابل، کارته ۳، سرک شش، نزدیک ریاست پاسپورت

دسته‌های انتخاباتی: فیصله‌ی کمیسیون شکایات انتخاباتی سیاسی است

محمد نسیم نظری

کمیسیون مستقل شکایات انتخاباتی سرانجام پس از نزدیک به ۵۰ روز، چهارشنبه‌ی هفته‌ی گذشته (۱۶ دلو) فیصله‌ی‌شان را در مورد ۳۰۰ هزار رأی جنجالی اعلان و همگانی ساخت. زهره بیان شینواری، رییس کمیسیون شکایات انتخاباتی که در یک نشست خبری در کابل سخن می‌گفت، تأکید کرد، که کمیسیون شکایات انتخاباتی تلاش دارد تا براساس قانون و لوائح انتخاباتی در مورد سرنوشت آرای مشکوک تصمیم گرفته و عدالت انتخاباتی را مراعات نماید. او گفت: تأیید یا رد کردن بسیار کار آسان است. کمیسیون انتخابات تأیید کرده بود ما هم تأیید می‌کردیم و فیصله می‌کردیم خلاص. اما این کار را نکردیم. هم‌چنین محمد قاسم الیاسی، عضو کمیسیون مستقل شکایات انتخاباتی نیز افزود: «از مجموع محلاتی که مربوط به ۱۳۷ هزار رأی است، ده درصد آن به تفتیش ویژه می‌رود».

این در حالی است، که جنجال اصلی دسته‌های انتخاباتی، مخصوصن دسته‌ی انتخاباتی ثبات و هم‌گرایی به رهبری عبدالله عبدالله، در مورد سرنوشت ۳۰۰ هزار رأی که آنان در پی ابطال آن بودند، می‌باشد. پیش از این دسته‌ی ثبات و هم‌گرایی تأکید داشتند، که کمیسیون مستقل رسیدگی به شکایات انتخاباتی باید در مورد سرنوشت نامعلوم آرای خارج از زمان، تصمیم گرفته و فیصله‌ی‌شان را مطابق قوانین انتخاباتی همگانی سازد. کمیسیون رسیدگی به شکایات انتخاباتی در نشست خبری روز چهارشنبه (۱۶ دلو) فیصله‌ی‌شان را مبنی بر سرنوشت آرای مشکوک همگانی ساخت. این کمیسیون فیصله کردند، که پانزده درصد آرا از ۱۳۷ هزار رأی مشکوک و ده در صد آرای بیش از صد هزار رأی خارج از وقت، به تفتیش ویژه می‌رود.

بر بنیاد فیصله‌ی این کمیسیون، از میان بیش از ۱۳۷ هزار رأی مشکوک باید آرای ۲۰۹ محل رأی‌دهی تفتیش ویژه شوند. اگر ۶۵ درصد این محل‌ها معیارهای از پیش تعیین شده را تکمیل کنند، تمامی بیش از ۱۳۷ هزار رأی با اعتبار شناخته خواهد شد، اما اگر ۳۵ در صد این محل‌ها معیارهای کمیسیون را تکمیل نکنند، تمامی این آرا تفتیش ویژه خواهد شد. هم‌چنین کمیسیون رسیدگی به شکایات انتخاباتی تأکید کردند، که از میان ۲۴۲۳ محل بدون معلومات بیومتریکی، آرای حدود دو هزار محل از سوی کمیسیون مستقل انتخابات بی اعتبار شده‌اند و اکنون آرای ۲۹۸ محل بازشماری خواهد شد. در همین حال، حبیب الرحمن ننگ، رییس دبیرخانه‌ی کمیسیون مستقل انتخابات تأکید می‌کند، که این کمیسیون آماده است تا این آرا را تفتیش نموده و نتایج نهایی انتخابات ریاست‌جمهوری ششم میزان را همگانی سازد.

با این وجود اما شماری از دسته‌های انتخاباتی، کمیسیون مستقل شکایات انتخاباتی را متهم به سیاسی ساختن پروسه‌ی انتخابات نموده و تأکید دارند، که این کمیسیون صلاحیت و

استقلال عمل نداشته و تحت فشارهای سیاسی تصمیم‌گیری می‌نماید. دسته‌ی انتخاباتی ثبات و هم‌گرایی به رهبری عبدالله عبدالله، دسته‌ی انتخاباتی صلح و عدالت اسلامی به رهبری گلبدین حکمتیار و دسته‌ی انتخاباتی امنیت و عدالت به رهبری رحمت الله نبیل، تصمیم کمیسیون مستقل شکایات انتخاباتی را مبنی بر رفتن محلات مشکوک به تفتیش ویژه، سیاسی و فاقد عقلانیت تخنکی می‌دانند. به باور این دسته‌های انتخاباتی، کمیسیون مستقل شکایات انتخاباتی از سوی حکومت تحت فشار سیاسی قرار گرفته و نتوانسته، تصمیم مستقل در مورد آرای مشکوک اتخاذ نماید. اما دسته‌ی انتخاباتی دولت‌ساز به رهبری اشرف غنی، تأکید می‌کند، که تصمیم کمیسیون رسیدگی به شکایات‌های انتخاباتی براساس قانون و طرزالعمل‌های انتخاباتی صورت گرفته و این تصمیم مورد پذیرش این دسته‌ی انتخاباتی می‌باشد.

اما یوسف رشید، رییس اجرایی بنیاد انتخابات آزاد و عادلانه‌ی افغانستان (فیفا) تصریح می‌کند، که طرف‌های انتخاباتی هر کدام خواست‌های مشخص از کمیسیون شکایات داشت و کمیسیون رسیدگی به شکایات انتخاباتی نخواست خود را طرف با تکت‌ها و دسته‌های انتخاباتی بسازد و از این جهت به چنین فیصله‌ای تن داد. با این حال به نظر می‌رسد، که گره کور انتخابات ریاست‌جمهوری افغانستان پس از چهار ماه هنوز با چالش‌های فراوان روبه‌رو است. هرچند کمیسیون مستقل انتخابات بیشتر از ۴۰ روز است، که نتیجه‌ی ابتدایی انتخابات ریاست‌جمهوری ششم میزان را اعلان و همگانی ساخته که در آن محمد اشرف غنی رییس‌جمهور بیشترین رأی را از آن خود نموده و عبدالله عبدالله، رییس اجراییه در جایگاه دوم قرار گرفت.

اعلان نتیجه‌ی ابتدایی هرچند با مشکلات تخنکی و حقوقی

انتخابات ریاست‌جمهوری ششم میزان یکی از بدترین و دردناک‌ترین انتخابات‌های تاریخ افغانستان است، که در آن نزدیک به دو میلیون رأی‌دهنده حضور داشته تا سرنوشت ۳۲ میلیون دیگر را تعیین نمایند. یکی از دلایل جدی مخالفان نظام دموکراسی در کشورهای پسا جنگ، عدم توازن ساختار اجتماعی با بافت‌های تعیین‌شده در ادبیات مدرن است.

فراوان روبه‌رو بود اما پس از سه‌ماه انتظار برای تعیین سرنوشت عمومی تنها کاری بود، که مردم افغانستان از کمیسیون مستقل انتخابات انتظار داشت. پس از اعلان نتیجه‌ی ابتدایی، کمیسیون شکایات انتخاباتی وظیفه داشت تا براساس قانون و طرزالعمل‌های انتخاباتی در مورد شکایات ناشی از اعلان نتیجه‌ی ابتدایی تصمیم‌گیری و فیصله نماید. هرچند مسوولان در کمیسیون مستقل شکایات انتخاباتی تأکید می‌ورزند، که این نهاد تحت تأثیر هیچ جناح سیاسی قرار نخواهد گرفت اما در عمل به وضوح معلوم است که بساط نیم‌بند انتخابات هر روز پیچیده‌تر شده و ابعاد گسترده‌تری را به خود می‌گیرد.

به نظر می‌رسد، که مردم افغانستان پس از چهار ماه انتظار شاید اکنون هیچ توجه به سرنوشت نامعلوم پروسه‌ی انتخابات ندارند؛ زیرا مردم با وجود مشکلات امنیتی و اجتماعی در مراکز رأی‌دهی حضور یافتند تا شاید با این کارشان بتوانند گره کوچک از مشکلات کشور را از طریق انتخابات حل و فصل نمایند اما اکنون که نهادهای انتخاباتی غرق در مشکلات ساختاری و تخنکی هستند، هیچ شهروند کشور تمایل به مباحث انتخاباتی ندارند.

انتخابات ریاست‌جمهوری ششم میزان یکی از بدترین و دردناک‌ترین انتخابات‌های تاریخ افغانستان است، که در آن نزدیک به دو میلیون رأی‌دهنده حضور داشته تا سرنوشت ۳۲ میلیون دیگر را تعیین نمایند. یکی از دلایل جدی مخالفان نظام دموکراسی در کشورهای پسا جنگ، عدم توازن ساختار اجتماعی با بافت‌های تعیین‌شده در ادبیات مدرن است. این مخالفان معتقدند که مفاهیم مدرن در جوامع پسا جنگ به‌زودی قابل تعمیم و بازیافت نیست، زیرا که این جوامع هنوز درگیر تنش‌های قوم‌گرایی، قبیله‌محوری، نفوذ جزیره‌های قدرت محلی و ساختارهای شکننده‌ی اجتماعی است.

انتظار مردم و شهروندان افغانستان این بود، که شاید به‌مرور زمان بتوانند از طریق بسته‌های رأی‌دهی سرنوشت جمعی‌شان را تعیین کنند اما عملکرد کمیسیون‌های انتخاباتی به وضوح نشان داد، که رسیدن به بینش جمعی در خرد افغانی نه تنها آرزوی محال بلکه کاری بسا خطرناک نیز است. بارها مسوولان کمیسیون‌های انتخابات از تهدید جانی علیه‌شان پرده برداشته‌اند. جزیره‌های قدرت در کشور نمی‌خواهند تا دموکراسی در افغانستان نهادینه شده و مسیرهای مشترک ملی برای تفاهم اقوام فراهم گردد. از این جهت در تلاش است تا انتخابات را با تمام وجود به چالش برده و نگذارند تا مسیر اصلی خویش را طی کنند.

مسوولان کمیسیون شکایات انتخاباتی در فیصله‌ی روز چهارشنبه‌ی هفته‌ی گذشته نشان دادند، که آنان همانند کمیسیون مستقل انتخابات تحت فشار سیاسی و نفوذ صاحبان قدرت قرار داشته و کوچک‌ترین توجهی به مسوولیت جمعی‌شان در قبال کلیت نظام سیاسی کشور و آرمان‌های ملی ندارند.

© picture-alliance/AP Photo/E. N